

V. Učební osnovy

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. – 2. ročníku – 9 hodin týdně

ve 3. ročníku - 10 hodin týdně

ve 4. – 5. ročníku – 8 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- směřuje k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – slovníky, encyklopedie pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Organizace

Žáci všech ročníků pracují během vyučovací hodiny ve třídách nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky podle potřeby.

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy **průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova (Poznávání, Sebepoznání, Seberegulace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

Mediální výchova (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá naučnou i vědeckou literaturu k utváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- učitel připravuje žáky na zvládnutí vyhraněných situací
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování postupů, termínů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Čtení Sluchová syntéza a analýza</p> <p>Písmena malá, velká, tiskací a psací</p> <p>Slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné</p> <p>Slova s písmenem ě, se skupinami di, ti ni a se shluky souhlásek</p> <p>Uspořádání slov ve větě</p> <p>Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací</p> <p>Interpunkční znaménka</p> <p>Délka samohlásek</p> <p>Porozumění přečteným větám</p> <p>Nadpis, článek, řádek, odstavec</p> <p>Naslouchání</p> <p>Vyprávění, dramatizace, poslech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznává jednotlivá písmena ve vztahu jim odpovídajícím hláskám skládá a rozkládá slova podle sluchu • rozlišuje písmeno tiskací a psací • učí se skládat a číst všechny druhy slov • učí se správně řadit slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice • učí se správně číst jednoduché věty • používá znaménka ve slovech i větách • čte správně dlouhé a krátké samohlásky • správně odpovídá na kontrolní otázky • učí se rozpoznávat členění textu • učí se naslouchat druhým, dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, umí se omluvit, poděkovat, zvládá přiměřenou komunikaci • naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, učí se zdramatizovat 	<p>OSV- Kreativita</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetice</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Recitace</p> <p>Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu</p> <p>Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, poděkování, blahopřání, prosba</p> <p>Děj – vypravování Jednoduchý popis</p> <p>Písenný projev Základní hygienické návyky</p> <p>Technika psaní</p> <p>Tvary písmen abecedy</p> <p>Písmo psací a tiskací</p> <p>Opis, přepis</p>	<p>jednoduchou pohádku, příběh</p> <ul style="list-style-type: none"> • učí se recitovat básničky, poznává říkadla, rozpočítadla • učí se správně dýchat, tvořit hlas a správně vyslovovat • osvojí si základní vědomosti a dovednosti – pomoc, darování, spolupráce, přátelství, dělení se • učí se pozdravit, omluvit, poprosit • učí se pozitivnímu hodnocení sebe a druhých, seznamuje se s možností neverbální komunikace – postoj těla, mimika, zrakový kontakt • učí se tvořit smysluplné věty k obrázkům • pracuje s obrázkovou osnovou, snaží se dodržet posloupnost děje na základě pozorování • učí se při psaní správně sedět a držet psací potřeby, hygiena zraku • uvolňuje si ruku, píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky, kruhy • píše písmena a číslice podle normy psaní, dodržuje úhlednost písma, zachovává hygienické a pracovní návyky, píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka • rozlišuje písmo psací a tiskací, umísťuje správně diakritická znaménka • učí se přepisovat a opisovat jednoduché texty 		
--	---	--	--

Základní škola Tábor-Čekanice

<p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov Význam slov Slova nadřazená, podřazená, souřadná</p> <p>Tvarosloví Slovní druhy: podst. jména Předložky, slovesa Vlastní jména</p> <p>Skladba Věta- jednotka projevu Grafická podoba věty Druhy vět Pořádek slov ve větě Pořadí vět v textu Věta jednoduchá, souvětí, spojky</p> <p>Pravopis Diktát slov, jednoduchých vět</p> <p>Psaní y/ý po tvrdých souhláskách Psaní i/í po měkkých souhláskách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje krátké a dlouhé hlásky, rozlišuje: věta, slovo, slabika, hláska, písmeno, procvičuje analýzu a syntézu slov • dovede používat slova opačného významu, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky • seznámí se s některými názvy slovních druhů: učí se poznávat podstatná jména, předložky a slovesa v textu • rozlišuje jména obecná a vlastní, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat, vlastní jméno a příjmení, jména blízkých • žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy píše jednoduché věty • učí se rozlišovat věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací, snaží se řadit věty podle děje, řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl • dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty • učí se rozlišovat tvrdé a měkké souhlásky a psaní i/í , y/ý, učí se je používat v praxi 	<p>OSV- Poznávání Sebepoznání Seberegulace</p>	
--	---	--	--

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Písmeno ě ve slovech</p> <p>Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov</p> <p>Velké počáteční písmeno</p> <p>Abeceda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s výslovností a psaním slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • učí se zdůvodňovat znělé a neznělé souhlásky na konci a uprostřed slov • učí se psát velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty • seznamuje se s abecedou 		
<p><u>Literární výchova</u></p> <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Základní literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá uvědoměle literární texty • pokouší se číst samostatně knihy s jednoduchým textem • kreslí si k přečtenému textu vlastní ilustraci • vypráví, co se mu v knize líbilo, přednáší z paměti básničky a říkadla přiměřené jeho věku, učí se rozlišovat pojmy pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, kniha, knihovna, knihkupectví, divadlo, herec • seznamuje se s literárními druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, s pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec 		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Čtení a naslouchání Plynulé čtení jednoduchých textů Čtení hlasité a tiché Slovní přízvuk Soustředěný poslech čtených textů Text a ilustrace Vyprávění, dramatizace pohádek a povídek Báseň, verš, rým Individuální četba</p> <p>Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu Komunikační žánry Děj-vypravování. Jednoduchý popis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přechází k plynulému čtení textu bez slabikování, užívá správný slovní přízvuk • čte s porozuměním nahlas i potichu • umí naslouchat textu • spojuje obsah textu s ilustrací • vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy • recituje básně • čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich <ul style="list-style-type: none"> • učí se naslouchat druhým, dodržuje jednoduchá pravidla ve třídě, umí se omluvit, poděkovat, zvládá přiměřenou komunikaci • dýchání, tvoření hlasu, výslovnost • pozdrav, oslovení, omluva, prosba • tvoří smysluplné, bohaté věty k obrázkům, pracuje s obrázkovou osnovou • dodržuje posloupnost děje na základě pozorování • učí e pozitivnímu hodnocení sebe i druhých, seznamuje se s možnostmi neverbální komunikace – postoj těla, mimika, zrakový kontakt 	OSV - Poznávání Sebepoznání Seberegulace Psychohygienu Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice	

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Písemný projev Základní hygienické návyky Technika psaní Tvary písmen abecedy Spojování písmen, slabik. Umísťování diakritických znamének. Opis, přepis.</p> <p>Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek, samohlásek, souhlásek. Slovo, slabika, hláska, písmeno Význam slabiky pro dělení slova Rozdělení hlásek-samohlásky, souhlásky, dvojhlásky Slabikotvorné r, l</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov Význam slov Slova nadřazená, podřazená, souřadná</p> <p>Tvarosloví Slovní druhy-podstatná jména, předložky, slovesa Vlastní jména</p> <p>Skladba Věta-jednotka projevu, grafická podoba věty Druhy vět Pořádek slov ve větě Pořadí vět v textu Věta jednoduchá, souvětí, spojky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • správné sezení a držení pera, hygiena zraku • píše písmena a číslice podle normy psaní • správně spojuje písmena a slabiky • používá znaménka ve slovech a větách • opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech a ve větě • umí napsat adresu, pozdrav, přání, vzkaz <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek • správně píše a zdůvodní ve slovech ú/ů • správně dělí slova na konci řádku • porovnává a třídí slova podle počtu slabik, hlásek • hláska r, l, tvoří slabiku <ul style="list-style-type: none"> • prakticky používá slova opačného významu, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky, např. drahá, dráha • seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podst. jména, předložky a slovesa v textu • rozlišuje jména obecná a vlastní, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat <ul style="list-style-type: none"> • žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty • rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací • řadí věty podle děje, řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl 		
--	---	--	--

<p>Pravopis Psaní y/ý po tvrdých souhláskách Psaní i/í po měkkých souhláskách Písmeno ě ve slovech Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov Abeceda</p> <p><u>Literární výchova</u> Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky a psaní i/í, y/ý • aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uprostřed slov- b/p,d/t,d'/t',z/s,ž/š,v/f,h/ch • vyjmenuje řadu písmen po sobě jdoucích, řadí slova podle abecedy <ul style="list-style-type: none"> • poslouchá uvědoměle literární texty • čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele a ilustrátora do deníčku <ul style="list-style-type: none"> • kreslí si ke knize vlastní ilustraci • vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a čte dětem zajímavou část knihy • přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku • rozlišuje a používá pojmy pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy • seznámí se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách 		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Čtení a naslouchání Plynulé čtení, členění textu a větného přízvuku Rychlé čtení, tiché a hlasité Četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti</p> <p>Mluvený projev Stylizace a kompozice Jazykové prostředky Členění jazykového projevu Souvislé jazykové projevy Otázky a odpovědi Vypravování Reprodukce textu Popis Osnova Společenský styk a jeho formy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák čte plynule věty a souvětí, člení text • čte rychle s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti • chápe četbu jako zdroj informací • procvičuje slovosled • vybírá vhodné prostředky • sestaví nadpis a člení projev • pojmenovává předměty a děje • tvoří otázky • vypravuje podle obrázků, podle osnovy • umí popsat ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti • je schopen využít a sestavit jednoduchou osnovu • požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis • dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, poděkování, omluva přirozená gestikulace • vyjadřuje city v jednoduchých situacích • pozitivně hodnotí sebe i druhé 	<p>OSV - Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice</p> <p>MeV - Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Písemný projev Upevňování správných tvarů písmen Úprava zápisu Kontrola vlastního projevu Dopis, adresa Římské číslice, letopočty Vyplňování formulářů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s prvky neverbální komunikace – postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta • píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle, v přirození velikosti a liniatuře • provádí kontrolu vlastního projevu • odstraňuje nedostatky • napíše krátký dopis, adresu • vyplní lístek 	<p>MeV - Stavba mediál. sdělení</p>	
<p>Jazyková výchova Skladba Věta jednoduchá a souvětí Věta jednoduchá a její stavba Základní skladební dvojice</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov Nauka o slově - slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná Hláskosloví Stavba slova</p> <p>Pravopis Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z Vlastní jména měst, vesnic, hor a řek</p> <p>Tvarosloví Rozlišování a poznávání slovních druhů Slovní druhy - ohebné, neohebné Podstatná jména Slovesa - pojmenování děje, tvary sloves, časování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí věty a souvětí • spojuje věty, doplňuje souvětí • vyhledává je ve větě jednoduché • třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, protikladná a příbuzná • rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik • vyslovuje slova se správným přízvukem • pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních • uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen, měst, vesnic, hor, řek • • určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa, předložky • rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední 	<p>OSV - Poznávání Sebepoznávání Seberegulace Psychohygienu</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

	<ul style="list-style-type: none"> určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím 		
<p><u>Literární výchova</u></p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem Práce s literárním textem Dramatizace</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl Přednes básně nebo úryvku prózy</p> <p>Literární druhy a žánry Pověsti, pohádky, bajky, povídky, verš, rým, přirovnání Spisovatel, básník, čtenář Divadelní představení, herec, režisér Besedy o knihách</p>	<ul style="list-style-type: none"> vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému tvoří vlastní text na dané téma orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize <ul style="list-style-type: none"> žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi 	OSV- Kooperace a kompetice	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Čtení Technika čtení, plynulé a pozorné čtení Čtení jako zdroj informací Vyhledávání klíčových slov Orientace v textu Naslouchání Soustředěné a aktivní naslouchání Zaznamenávání naslouchaného Reakce na naslouchání otázkami Mluvený projev Správné vyjadřování závislé na situaci Komunikační projevy – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog, Zdvorné vystupování Mimika Gesta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročné texty • při hlasitém čtení vhodně využívá tempo, intonaci, přízvuk, snaží se používat různé zabarvení hlasu podle textu • rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost • zlepšuje dovednosti tichého čtení s porozuměním • odpovídá na otázky k textu • vybírá z textu klíčová slova • procvičuje praktická naslouchání při komunikaci s jinou osobou • umí pozdravit, oslovit omluvit se, požádat o něco, vzkázat, podat zprávu, vypravovat na základě obrazového materiálu • vyhledává informace v učebnici, encyklopedii, slovníku • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace – postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky 	<p>MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – Poznání Komunikace Psychohygienu Komunikace EGS - Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV - Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Písemný projev Technika psaní – formální úprava textu Adresa, blahopřání, omluvenka, pozdrav z prázdnin, pozvánka, zpráva, oznámení, vzkaz, dopis, podpis, přihláška, dotazník, vypravování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše adresu, vzkaz, blahopřání, pozdrav, omluvenku • umí napsat jednoduchý dopis, inzerát, pozvánku, zprávu, oznámení • sestaví osnovu vyprávění a vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev 		
<p><u>Jazyková výchova</u> Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy Význam slov – slova spisovná a nespisovná Slova jednovýznamová a mnohovýznamová Slova protikladná, souznačná, homonyma Slova nadřazená, podřazená a souřadná Stavba slova – kořen, část předponová a část příponová, koncovka Tvarosloví Slovní druhy ohebné a neohebné Jmenné a slovesné mluvnické kategorie Vzory podstatných jmen Slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené Zvratná slovesa Slovesný čas Slovesný způsob</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednovýznamová, mnohovýznamová, protikladná, souznačná, nadřazená, podřazená, souřadná • rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov • umí rozpoznat slova spisovná a nespisovná • pozná části slova – kořen, předpona, přípona • rozlišuje rozdíl mezi částí příponovou a koncovkou • odlišuje předpony a předložky • v textu bezpečně pozná a určí podstatná jména, přídavná jména, zájmena, slovesa, číslovky a předložky • seznamuje se s neohebnými slovními druhy – příslovce, spojky, částice a citoslovce • u podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod, vzor • podstatná jména skloňuje s pomocí přehledů vzorů • slova podle vzoru předseda a soudce pouze zařazuje ke vzorům • u sloves procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií – osoba, číslo, čas • časuje slovesa v čase přítomném, budoucím a minulém • seznamuje se s kategorií způsob - oznamovací, rozkazovací 		

Základní škola Tábor-Čekanice

	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří gramaticky správné tvary v rozkazovacím způsobu • v textu vyhledá a rozliší tvary sloves - jednoduché a složené 		
<p>Skladba Věta jednoduchá a souvětí – souvětí a jeho stavba, spojovací výraz Základní skladební dvojice podmět a přísudek, shoda podmětu s přísudkem</p> <p>Pravopis Lexikální - vyjmenovaná slova Koncovky podstatných jmen Shoda přísudku s holým podmětem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší větu jednoduchou a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru • vyhledává spojovací výrazy • určuje počet vět v souvětí • naznačí stavbu souvětí podle větného vzorce • ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek • používá vhodné spojovací výrazy a podle potřeby je obměňuje • uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných • správně píše i/y v koncovkách podstatných jmen • odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen • zvládá i/y v přičestí minulém • ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů 		

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Literární výchova Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivá činnost s literárním textem Přednes literárních textů</p> <p>Volná reprodukce čtených nebo slyšených textů Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy Literární druhy a žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; verš, rým, přirovnání Spisovatel, básník, kniha, čtenář Divadelní představení, herec, režisér</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • beseduje o knihách a ilustracích • vyjadřuje svoje pocity z četby • dramatizuje, k dramatizaci používá loutky, maňásky <ul style="list-style-type: none"> • domýšlí literární texty • využívá školní knihovnu • vede čtenářský deník • zkouší vlastní výtvarnou ilustraci • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • rozumí literárním pojmům – lyrika, epika, verš, rým, sloka, rozpočítadlo, hádanka říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka spisovatel, básník, herec, režisér 	<p>OSV – Kreativita Poznávání Sebepoznávání Seberegulace</p> <p>Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá EV - Lidské aktivity, problémy životního prostředí MeV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálního sdělení</p>	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Čtení a naslouchání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různé zabarvení hlasu podle textu • samostatně reprodukuje text po tichém čtení • odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamená • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah • vybere z nabídky vhodný nadpis • posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení • posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu • vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku • vystihne hlavní myšlenku textu • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává • vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu 	<p>MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

	<ul style="list-style-type: none">• rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vzňení) textu• vypíše požadovanou informaci z textu• utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta• posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení• posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí• sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení• vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce• reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta• vyslechne sdělení a reprodukuje/napiše jeho obsah/smysl• vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě• na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor, zanechá vzkaz na záznamníku• posoudí, zda v dané ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu něco chybí nebo je úplná• změní dialog na vzkaz• rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě• vybere z ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka• vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (vyprávění, popis předmětu, pracovního postupu, dopis)• sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří		
--	---	--	--

Základní škola Tábor-Čekanice

	<p>krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo • utváří své pozitivní hodnocení, vyjadřuje účast na radosti a bolesti druhých • akceptace druhého – umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých 		
Mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> • vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje • zanechá vzkaz na záznamníku (hlasové schránce) telefonu • učí se rozpoznat manipulativní komunikaci – zejména v reklamě • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá používá při řeči přímé gesta a mimiku <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří si své pozitivní hodnocení • iniciativně vstupuje do vztahů mezi vrstevníky • komunikace citů – vyjadřuje a usměrňuje základní city, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu 	<p>MeV – Vnímání autora medián. sdělení</p> <p>OSV – Sebepoznání Mezilidské vztahy</p>	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev • učí se rozvrhnout text na ploše • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce • aktivně používá své vlastní znalosti z pravopisu lexikálního i syntaktického • píše správně po stránce obsahové a formální další žánry písemného projevu <ul style="list-style-type: none"> - omluvenka, vzkaz, inzerát 	<p>MeV – Stavba mediál. sdělení</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

	<ul style="list-style-type: none"> - dopis, zpráva - referát - výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) - jednoduché tiskopisy 		
<p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Stavba slova Slovotvorný základ Slova příbuzná Předpony roz-, bez-, pod-, nad-, před-, ob-, v-, z-, s-, vz-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova • k danému slovu uvede slova příbuzná • rozliší slovo základové a odvozené • tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami • odlišuje předponu a předložku • ovládá psaní -ě-, -je-, -mě-, -mně- v kořeni slov • poznává a správně píše přípony -it-, -il-, -ivý-, -itý 	OSV - Komunikace	
<p>Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Slova s citovým zabarvením Slova protikladná, souznačná, souřadná Slova významem nadřazená a podřazená</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu • nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným • vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 		
<p>Slovní druhy Slovní druhy ohebné</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy plnovýznamových slov 		

Základní škola Tábor-Čekanice

<p>Podstatná jména – rod, číslo, pád, vzor Přídavná jména – skloňování Zájmena – druhy Číslovky – druhy Slovesa – osoba, číslo, čas, způsob Slovní druhy neohebné</p>	<p>a využívá je v gramaticky správných tvarech</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí slovní druh slova ve větě • vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje určený slovní druh • píše správně i/y po obojetných souhláskách • podst. jména skloňuje podle vzorů, odůvodňuje psaní i/y v koncovek • u podst. jmen v textu přiřazuje rod i životnost, číslo, pád a vzor • u sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob • slovesa časuje v čase v čase přítomném, budoucím i minulém, kde správně odůvodní psaní koncovek podle syntaktických pravidel • samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh, skloňuje příj. jména podle vzorů, odůvodní pravopis koncovek • pozná zájmena a číslovky a určí druh • rozliší, zda je/není věta napsaná správně 		
<p>Skladba Základní větné členy Podmět holý, rozvitý a několikanásobný Podmět nevyjádřený Přísudek holý, rozvitý a několikanásobný Shoda přísudku s podmětem Stavba věty Souvětí Věta hlavní a vedlejší</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený – holý, rozvitý, všeobecný, několikanásobný, a podmět nevyjádřený, který dohledá • pozná nebo tvoří přísudek holý, rozvitý, několikanásobný • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně spojí dvě věty jednoduché v souvětí • v souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje • nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl 		

Základní škola Tábor-Čekanice

	<p>zůstal zachován</p> <ul style="list-style-type: none"> • píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří souvětí • rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku • v textu vyhledává přímou řeč, upraví přímou řeč na nepřímou a naopak, ovládá grafický zápis přímé řeči 		
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu • doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen) 		
<p><u>Literární výchova</u></p> <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy</p> <p>Literární druhy a žánry, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku • řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • přednese a volně reprodukuje text • napíše pohádku, bajku • rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů • seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie a s pomocí tyto pojmy používá při jednoduchém rozboru literárního díla <ul style="list-style-type: none"> - komedie, tragédie, drama - bajka, povídka, báje, pověst - cestopis 	OSV – Kooperace a kompetice	

Základní škola Tábor-Čekanice

	<ul style="list-style-type: none">- humor v literatuře (situační a slovní)- řeč autora a řeč postav- čas prostředí a děje		
--	---	--	--